

DOMOV PRO SENIORY

Zámecká 57, 664 52 Sokolnice

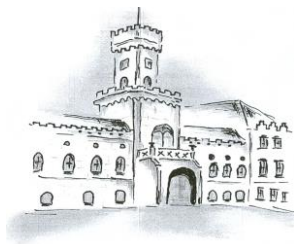
Zámecký zpravodaj

Časopis Domova pro seniory Sokolnice

XII. ročník 2. číslo únor 2022

Informace z domova

Vážení klienti a rodinní příslušníci,

chtěli bychom Vás tímto upozornit, že se **od 1.1.2022** mění zákon č.48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.

Změna v tomto zákoně se týká spoluúčasti pacienta v úhradě inkontinenčních pomůcek ve skupině 02.

Dosud platil doplatek při předpisu inkontinentních pomůcek I. stupně a jednorázových podložek.

Nově si klienti trpící inkontinencí III. stupně budou ze svých finančních prostředků hradit 2 % nákladů na inkontinenční pomůcky.

Výše spoluúčasti by měla činit při maximální preskripci asi 35Kč za měsíc.

Vzhledem k tomu, že inkontinenční pomůcky se předepisují vždy na tři měsíce, platba proběhne také 1x za 3 měsíce a plátce dodrží doklad na částku za 3 měsíce. První platba za inkontinenční pomůcky v našem zařízení proběhne v měsíci březnu 2022.

S dalšími dotazy se můžete obrátit na vrchní sestru nebo sociální pracovnice.

Věra Mrkvicová

vedoucí zdravotnického úseku

Vážení spolupracovníci,

přečtěte si, prosím, nové informace – **opatření platná pro sociální služby od 19.2.2022:**

-TESTOVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ pokračuje s frekvencí 1x za 7 dní a platí pro: neočkované zaměstnance a nově pro všechny očkované, kteří nemají posilující dávku a od 2.dávky (v případě 1dávkového systému 1.dávky) uplynulo více jak 270 dní.

Výjimkou jsou: plně očkovaní (vč.posilující dávky)

- od 2.dávky uplynulo 14 dní a neuplynulo více jak 270 dní
- po prodělaném onemocnění C19 do 180 dní od potvrzení positivity

Test musí být proveden zdravotnickým pracovníkem.

Stále platí POUŽÍVÁNÍ RESPIRÁTORŮ FFP2 ve vnitřních prostorách domova pro všechny zaměstnance a návštěvníky domova po celou dobu pobytu v zařízení.

PODMÍNKY PRO NÁVŠTĚVY zůstávají zatím nezměněny (nemáme žádné nové informace).

Dle MP hlavní hygieničky od 19.2. se IZOLACE osob s potvrzeným onemocněním C19 se prodlužuje z 5 dní na 7 dní.

Izolace se počítá od následujícího dne pozitivního testu a končí po 7 dnech u bezpříznakových. U příznakových po 7 dnech, pokud poslední dva dny jsou bez příznaků (rozhoduje PL). Lidé s pozitivním PCR testem po dobu kratší než 30 dní po předchozím pozitivním testu do samoizolace nejdu.

KARANTÉNA se ruší a PRACOVNÍ KARANTÉNA nebude možná.

Věra Mrkvicová, vedoucí zdravotnického úseku

Životní jubileum- 107 let

Dne 1. února oslavila krásné životní jubileum **-107 let** - naše klientka paní **Marie Cenková**, která dle informací rodiny patří mezi deset nejstarších obyvatel České republiky. I když hůře slyší, je na svůj věk neuvěřitelně čiperná, zajímá se o dění kolem a na vše dohlíží.

Foto: oslavenkyně s kyticí

Jménem vedení domova a všech zaměstnanců i ostatních klientů Vám přejeme milá paní Cenková jen to nejlepší, pevné zdraví, spokojenou mysl a stálý úsměv ve tváři.

Blahopřejeme!

Ohlédnutí za lednem

Co se událo v měsíci lednu na I. A oddělení?

První měsíc v roce byl stejný jako všechny ostatní měsíce. Na začátku nás navštívili Tři králové. Zaspívali nám, popřáli mnoho štěstí v dalším roce a zmizeli jak pára nad hrncem. A co se dělo na oddělení? To, co každý jiný měsíc. Pilně pracujeme. Takže luštíme křížovky, vymýšlíme si různé kvízy, protahujeme se u cvičení, čteme knížky, hrajeme hazardní hry (bingo), zpíváme. Procházíme se, ale zatím jen po chodbách zámku. Venku je na nás přeci jen zima. Prostě neustále vymýšlíme různé lumpárny.

Foto: senior při tříkrálové koledě

Naděžda Krošláková, DiS.- I.A oddělení

Co se událo v měsíci lednu na I.B oddělení?

Po Novém roce se zasněžená krajina proměnila jako mávnutím kouzelného proutku a rázem připomínala spíše příchod jarního období. Začátkem měsíce nás navštívili Kašpar, Melichar a Baltazar, kteří naše klienty potěšili svojí přítomností na jednotlivých pokojích, zazpívali tříkrálovou koledu, čímž rozzářili úsměvy našich klientů a zároveň jim rozdali i nějakou tu drobnou sladkost. V průběhu měsíce jsme se s klientkami zaměřily především na stolní hry, výtvarné činnosti a čtení různých příběhů. Rovněž mezi nás zavítal i kytarista pan dr. Škranc, který nám zahrál známé písně a naše klientky jej doprovodily svým zpěvem. Rovněž jsme se zúčastnili přednášky pana dr. Karneta na téma město Brna, abychom si oživila témata spojené s městem, které se v naší blízkosti nachází.

Foto: muzikoterapie na pokoji

Jelikož sladkostí a cukrovinek po nedávném adventu bylo již víc než dost, rozhodly jsme se s klientkami pro pečení slaných šneků. Listové těsto, salámy a sýry se postaraly o dokonalou chuť šneků, které mizely z plechů dříve, než mohly vůbec zchladnout.

Společné pečení jsme si s klientkami opravdu užily. Klientky si při pečení navzájem pomáhaly, rovněž se doplňovaly o praktické zkušenosti, povídaly si a vzpomínaly na to, co kdo rád vařil, pekl a jaké byly dříve dostupné suroviny.

Foto: klientky při pečení slaného pečiva

Foto: klienty při hraní společenských her

Kromě relaxace a požívání společně vytvořených dobrot se naše klientky ve spolupráci s naší milou paní rehabilitační rovněž zaměřily i na rozvoj svých pohybových činností, mezi které jsme zařadily protahování, posilování a lehkou chůzi, čímž se připravujeme na příchod jarních měsíců, abychom si mohly opět plnými doušky vychutnat procházky v našem krásném zámeckém parku, na které se už moc těšíme.

Pavlaína Krbílková, DiS. – I.B oddělení

Co se událo v měsíci lednu na II.C oddělení?

V měsíci lednu jsme si trochu vydechli po hektickém vánočním čase a pomalu jsme se vrátili k našim obvyklým aktivitám. Při kreslení jsme trénovali jemnou motoriku, hráli jsme stolní hry, povídali si o zimě a zimních radovánkách a také něco upekli.

Největší lednovou událostí byla návštěva Tří králů, kteří s přáním na rtech procházeli všechny pokoje, aby popřáli každému z našich seniorů a seniorek to pověstné „štěstí, zdraví“

Foto: přání Tři králů na pokoji

Už se těšíme na únorové aktivity. Čeká nás Masopust i s občůzkou veselých masek a s harmonikou po jednotlivých odděleních. Připomeneme si další tradici, kterou znají naši senioři z mládí. Doufejme, že se náš masopustní průvod bude líbit stejně jako vlani.

Foto: přání Tří králů klientce na lůžku

Helena Procházková - II.C oddělení

Nabídka aktivitací v únoru

I.A oddělení

Denně – aktivizace imobilních klientů, doprovod klientů k lékaři

Úterý 8.2. Trénink paměti, čtení na přání-Stodola

Pátek 11.2. Trénink paměti a čtení na přání- I.A

Úterý 15.2. Pohybové aktivity - melky- Stodola

Středa 16.2. Pohybové aktivity– I.A

Úterý 22.2. Terapeutické vaření – Stodola

Pátek 25.2. Terapeutické vaření – I.A Stodola

I.B oddělení

Denně – aktivizace imobilních klientů, doprovod klientů k lékaři

Čtvrtek 10.2. Příprava jarní výzdoby

Úterý 15.2. Pečení jablečného štrůdlu

Úterý 22.2. Skupinové míčové hry a procvičování paměti

II.C oddělení

Denně – aktivizace imobilních klientů, doprovod klientů k lékaři

Středa 9.2. Trénink paměti

Úterý 15.2. Povídání o zimních sportech

Čtvrtek 24.2. Terapeutické pečení

Nabídka celodomovních aktivit v únoru

Středa 2.2. PRODEJ PRÁDLA *od 9:00 hodin v kantýně*

Středa 9.2. MŠE SVATÁ *od 10:00 hodin na oddělení*

Pondělí 14.2. BIBLICKÉ PŘÍBĚHY *od 10:00 hodin na II.C oddělení*

Úterý 22.2. DOBROVOLNICE *od 10:00 hodin na II.C oddělení*

Čtvrtek 24.2. PŘEDNÁŠKA DR. KARNETA-Brno ve 20. století
od 10:00 hodin na II.C oddělení

Čtvrtek 24.2. MUZIKOTERAPIE

od 10:00 hodin na I.B oddělení

Pátek 25.2. PRODEJ OBLEČENÍ

od 9:00 hodin v kantýně

V měsíci únoru slaví své narozeniny

Věra Balabánová

Ladislav Budík

Marie Cenková

Marie Cetlová

Antonín Červenka

Edeltruda Ďurkovičová

Anděla Gajdošová

Ing. Dagmar Macková

Josef Poledník

Vlasta Sedláčková

Božena Šťastná

Jiřina Štefanová

Marie Tůmová

Naši zaměstnanci

Markéta Načiňáková

Marie Laichmanová

Jaromír Hala

Miluše Drdová

Zdenka Borutová

Alena Smolinská

Radmila Kopečková

Marie Kosařová

Hana Menoušková

Eliška Malárová

Jana Grumlová

Blahopřejeme!

Hrajeme si se slovíčky

Doba, kdy Češi a Slováci tvořili jeden národ, už je ta tam, a tak jazyk našich někdejších bratrů slýcháme stále méně. Je pro vás slovenština skoro jako rodný jazyk, nebo v některých výrazech tápete? V kvízu si ověřte, jak jste na tom.

Ještě tři dekády zpátky by Čecha nenapadlo, že by nedokázal dokonale rozumět Slovákovi. A totéž naopak. Zatímco u našich sousedů běží čeština z televize poměrně často, u nás slýcháme slovenštinu výrazně méně. A ačkoli se vždycky nějak domluvíte, možná jste už mnoho slovenských výrazů zapomněli. Nebo ne?

1. Kdo v práci především „upratuje“?

- a) uklízeč
- b) krejčí
- c) bagrista

2. Zvládnete ve slovenštině odpovědět na co byste pravděpodobně použili „špongiu“?

- a) na pery
- b) na bielizeň
- c) na riad

3. Vyberte ze správných slovenských slov, které jídlo se jí v průběhu dne jako první
- a) raňajky
 - b) desiata
 - c) sniedanica
4. Jak se slovensky řekne „zelí“?
- a) kel
 - b) kapusta
 - c) zelí
5. Jak by Slováci dokončili toto rčení: „Robí z komára...“?
- a) velblúda
 - b) ťavu
 - c) somára
6. Na čem si pochutnáte, když si dáte k obědu „morčacie rezeň“?
- a) na haluškách s brynzou
 - b) na krutím řízku
 - c) na maďarském guláši
7. Kterou z následujících věcí byste mohli popsat slovem „chrumkavý“?
- a) popcorn

b) ponožky

c) peřinu

8. Co jsou to „zemiačky“?

a) líčidla

b) brambůrky

c) druh obuvi

9. Které z následujících slov neoznačuje živočicha?

a) lienka

b) žubrienka

c) bábika

10. Budete vědět, co znamená „cencúl“?

a) kaluž

b) rampouch

c) vítr

Správné odpovědi :1a,2c,3c,4b,5c,6b,7a,8b,9c,10b

Převzato z internetu

Dříve to bylo lepší. Nebo ne?

Dříve to bylo lepší. Nebo ne? Proč malujeme minulost na růžovo?

Dvě třetiny obyvatel vyspělých evropských zemí jsou přesvědčeny, že dříve bylo na světě lépe. Že jídlo bylo lepší, zábava kvalitnější, móda hezčí, lidé slušnější. Otázkou je, zda tomu tak skutečně bylo nebo jde o projev tendence hodnotit minulost mírněji a shovívavěji než současnost.

To, že lidé časem určitou dobu vidí jako lepší, než jak ji vnímali, když v ní žili, je přirozené a časté. Typický příklad? Mnozí starší muži, kteří vzpomínají na roky strávené na povinné vojenské službě, zpravidla dávají k dobru veselé historky a mluví o pevných přátelstvích, která tam vznikla. Ovšem, když na té vojně byli, mnozí z nich byli zoufalí, naštvaní a netěšili se na nic jiného, než ty promarněné dva roky života uplynou. Ovšem nyní se z jejich vyprávění zdá, že nich lepšího, než vojna v životě mladého muže neexistovalo. Podobné je to i v jiných souvislostech. Často slyšíme, že písničky bývaly melodičtější a dalo se na ně tančit, na rozdíl od dnešního nudného *tuc Tuc Tuc*. Že chléb býval voňavější a déle vydržel. Že móda byla hezčí, ženy vypadaly jako ženy. A máslo se lépe roztíralo, to je jasná věc.

Na téma, zda si lidé myslí, že dříve býval svět lepší, proběhl rozsáhlý průzkum mezi obyvateli velkých evropských zemí a ukázalo se, že

dvě třetiny z nich tvrdí, že byl. Nejvíce se nad minulostí rozněžňují Italové, jich tvrdí, že dříve bylo lépe, sedmasedmdesát procent.

Podobný průzkum před časem proběhl i v Česku, byl zaměřený na srovnání současnosti a doby před listopadem 1989. Třicet osm procent lidí starších čtyřiceti let uvedlo, že ano, že za socialismu bylo lépe. V průzkumu organizovaném společnostmi Post Bellum a NMS Market Research, lidé nejčastěji zmiňovali, že podle nich bylo lépe, protože byly sociální jistoty, pracovní povinnost, a dokonce prý lidé byli slušnější.

Těžko říct, podle čeho se dá posuzovat takzvaná slušnost, ale jisté je, že podobné věty jsou slyšet často: to by si dříve nikdo nedovolil, to by se stát nemohlo, lidé byli přátelštější, slušnější, drželi při sobě.

„Nostalgie je poměrně častý jev a bývá známkou vysoké míry nejistoty ve společnosti,“ uvedla Isabel Hoffmannová, která se podílela na průzkumu v evropských zemích. Její slova potvrzuje skutečnost, že lidé velmi často nostalgicky vzpomínají na určité potraviny, které jedli v dětství, v mládí. A padají věty: za komunismu bylo jídlo kvalitnější, byly normy, nikdo si nedovolil tolik klamat zákazníky. Jako by lidé zapomněli, jak řezníci nechávali kvalitní maso jen svých známým a na pultech býval často jen nechutný salám. Jenže nyní jsou často nejistí a zmatení ze spousty rozdílných a poplašných zpráv, které se na ně valí z internetu, takže mají pocit, že většina potravin je nekvalitních, ba přímo nebezpečných. Když přijde řeč na toto téma, přátelé, kamarádi a rodinní příslušníci jsou schopni se

ukrutně pohádat, protože zatímco někdo vidí minulost růžově, někdo o stejné době tvrdí, že byla hnusná.

Typickým příkladem tématu vyvolávajícího takové neshody je jídlo. Otázku, zda se za doby mládí dnešních šedesátníků, tedy za socialismu, jedlo lépe, často dostává historik Martin Franc, který se zabývá dějinami každodennosti, tedy i vším, co se týká jídla.

„Na tuto otázku je složitá odpověď a je v ní spousta ale. Každopádně se dá říct, že nyní jsou ve stravování mnohem větší rozdíly, a zatímco někdo se otevřel světu a přijímá nové podněty, někdo se zakonzervoval, stravuje se co nejlevněji, a tudíž mohl nabýt dojmu, že kvalita těch nejlevnějších produktů šla dolů oproti těm, které byly dostupné před rokem 1989,“ uvedl s tím, že pokud jde o nejlevnější obyčejné uzeniny, ty skutečně bývaly kvalitnější.

Foto: interiér 60.léta

Faktem také je, že v potravinách bývalo méně chemických látek než nyní. Naopak kvalita masa se podle odborníků zvýšila. Takže, v podstatě jde o to, co kdo preferuje. Člověk zvyklý dávat si k večeři levné párky a obyčejný nejlevnější chléb, může tvrdit, že dříve byly tyto potraviny takzvaně lepší a možná má pravdu. Možná ne a jen mu v dětství či mládí prostě lépe chutnalo, nepřemýšlel tak nad tím, co jí, nebyl pod vlivem zpráv o tom, že levné uzeniny nejsou kvalitní. Jenže těžko si o tom může povídat třeba s dámou, která trávila hodiny ve frontách, aby se sehnala jídlo aspoň trochu kvalitní a zajímavé a nyní si užívá obrovské nabídky v obchodech, vybírá si kvalitu, cestuje, má zkušenosti s jídlem z jiných zemí.

Někoho dovedou řeči o tom, že život býval lepší, naštvat. Někdo se naopak v takových rozhovorech vyžívá a vzpomínání na takzvané staré dobré časy mu dělá dobře na duši. Existují teorie, že lidé, kteří si malují minulost na růžovo, si tím vlastně ulehčují život. Například psycholog Marios Biskas, který se tímto tématem zabývá, tvrdí: „Správně stimulovaná nostalgie může zlepšit náladu a dodat životu pocit smysluplnosti. Je to křehký mechanismus, který však při správné dávkování může dodat pozitivní pohled na budoucnost.“

Takže, vzpomínky na minulost by neměly být důvodem k hádkám, i když je těžké vstřebat skutečnost, že každý na ni vzpomíná trochu jinak.

Autor: Vratislava Hofmanová, z webu i60

Panenka skákavá (a jiné kletby)

Co vám říkali rodiče, když jste byli malí? Čím vás dobromyslně hubovali nebo i trochu strašili? K jakým zvláštním výrazům sáhli, které jste pak třeba už nikdy neslyšeli? Každý si snad vybaví pár úsloví nebo rčení, které mu rodiče adresovali, když byl malý, a které nejsou běžné.

Když jsme něco provedli, babička nám přísně říkala: „Ty potěře s potěrem“. Toho jsme se se sestrou báli, protože jsme nevěděli, co znamená potěr. Znělo nám to spíš jako ještěr, něco nebezpečného.

Teta z matčiny strany, z Poličky, šťastně říkala, když měla práci v domě hotovou a mohla si na chvíli sednout: „Tak jsem to všechno podělala.“ Já tomu jako městské dítě nerozuměl, u nás „něco podělat“ znamenalo něco hodně jiného. Tak jsem k ní jednou přišel a konejšil ji: „Ale teto, to přece nevadí, žes to podělala, to se zase zlepší.“

Horší bylo, když se na nás příbuzní obořili: „Vy holoto líná.“ Nechtěl jsem být línou holotou, to teda ne. „Pozdě bycha honit, co?“ posmíval se mi strýček, když jsem něco podělal (teď v tom městském významu).

Už ve školním věku se mi nejednou stalo, že mě rodiče pobízeli slovy: „Z tebe to leze jako z chlupatý deky.“ Vás taky? Nebo to z vás lezlo odjinud?

Ano, byl jsem někdy jako hrom do police. Se sestrou zas šili všichni čerti. Obojí bylo docela zapeklité, avšak dovtípili jsme se. Jenom představit jsme si to nedokázali. Jak s čerty šít? Sestra stejně uměla jen plést šály. A můj hrom do police, to bylo taky mimo moje chápání. Blesk do police, to jo. Ale jak někam může udeřit hrom, tedy zvuk?

Když mělo něco neodvratný konec, například porážka ve fotbale nebo nedostatek peněz v peněženke, tak si táta povzdechl: „Tak to je konečná.“ Toto úsloví používám dodnes. Když třeba vidím, že vnuk přinesl na pololetním vysvědčení jedinou dvojku, zatvářím se zkroušeně a před dospělými tragickým hlasem pronáším: „Tak to je konečná!“ Pak se nechám utěšovat.

„Jsi spadl z jahody?“ Ale to mi říkala starší sestra, to sem nepočítám. Ani běžná přísloví jako „Škoda rány, která padne vedle“ nebo „Komu není rady, tomu není pomoci“, to jste jistě taky slýchali. Zajímavé je, že jsem v dětství nikdy neslyšel „Co je doma, to se počítá“. To se asi vymyslelo později, a hlavně dospělí si to před dětmi stejně neříkali.

„Odprejskni, emaile“ – tak to mi pochopitelně neříkali rodiče, ale starší sestra se svými kamarádkami, když jsem se u nich zjevil nepatříčně blízko. Tehdy ještě email znamenal pouze poctivou nátěrovou hmotu. Kde jsou ty doby! Ono tehdy i přítel znamenalo přítel a nikoliv pseudomanžel. Leč to jsem odbočil.

„Co jen z tebe bude?“ bědovali občas rodiče. „Dříví v lese“, odpověděl jsem jednou na počátku puberty, protože jsem si vzpomněl, že mi

někdo říkal „rosteš jak dříví v lese“. Nevěděl jsem, jestli tak rychle, nebo divoce, ale nějak jsem odpovědět musel, že.

Naši nikdy (teda pokud vím) nemluvili sprostě. Když si chtěli před námi ulevit nějakou kletbou, tak to bylo maximálně „Panenko skákavá!“ a „Zatroleně!“ (matka) nebo „Krucinál fagot“ (otec). A když se dozvěděl o někom, kdo dělal něco nepřístojného, ulevil si krásným „Chop se ho, pse“.

Dnes už nikde neslyším slovo šlukat. Jedině škytat. Přitom šlukačku jsme jako děti měli každou chvíli, vidíte? V němčině to tuším znamená hlt. My se hltavě napili a pak šlukali (ne šluchovali!).

Nedávno jsem před vnuky použil úsloví, že dobrá hospodyňka pro pírko i přes plot skočí. Vnuk se jen zeptal. „A co je to pírko?“ Doufám, že si nemyslel, že něco sprostého.

Zvláštních slov a úsloví bylo jistě víc, ale mí vnuci je už neznají, možná tu chlupatou deku. Jaksi jsem zapomněl tenhle slovník předat svým dětem, aby ho předali těm svým. Ale teď díky tomuto článku už snad nezaniknou. Rád bych vás povzbudil, abyste taky napsali zvláštní slova, kterými vás častovali rodiče a příbuzní, když jste byli malí.

Autor: Oldřich Čepelka, z webu i60

Luštíme sudoku!

5	3			7				
6			1	9	5			
	9	8					6	
8				6				3
4			8		3			1
7				2				6
	6					2	8	
			4	1	9			5
				8			7	9

Zdroje: archiv DPS Sokolnice

60.cz/clanek/detail/30007/panenko-skakava-a-jine-kletby

<https://www.i60.cz/clanek/detail/29916/drive-to-bylo-lepsi-nebo-ne-proc-malujeme-minulost-na-ruzovo>

google.cz/search?q=60+léta&tbm=isch&ved=2ahUKEwiDneaBwJX2AhUESioKHWEuB98Q2-cC

<https://www.google.cz/search?q=sudoku+t%C4%9B%C5%BEk%C3%A9&tbm>

Chcete mít svůj Zámecký zpravodaj? Pokud ano, je možné si ho zakoupit za 30,- Kč. Zeptejte se Vašich sestřiček.

váš Zpravodaj

Uzávěrka příštího čísla Zámeckého zpravodaje je 28.2.2022. Své příspěvky zasílejte v elektronické podobě na email stiborova@domovsokolnice.cz

Redakční rada: MVDr. Petr Nováček, Mgr. Eva Stiborová, Věra Mrkvicová, Helena Procházková.